

Králova moc

Základ kázání: **2. Královská 18:1-12**

1. čtení: Numeri 21:1-9

¹ V třetím roce vlády izraelského krále Hóšey, syna Élova, se stal králem Chizkijáš, syn Achazův, král judský. ² Bylo mu dvacet pět let, když začal kralovat, a kraloval v Jeruzalémě dvacet devět let. Jeho matka se jmenovala Abí; byla to dcera Zekarjášova. ³ Činil to, co je správné v Hospodinových očích, zcela jak to činil jeho otec David. ⁴ Odstranil posvátná návrší, rozbil posvátné sloupy, skácel posvátný kůl, na kusy roztloukl bronzového hada, kterého udělal Mojžíš a jemuž až do oněch dnů Izraelci pálili kadidlo; nazvali jej Nechuštán. ⁵ Doufal v Hospodina, Boha Izraele. Po něm už nebyl mezi všemi judskými králi žádný jemu podobný, ani mezi těmi, kteří byli před ním. ⁶ Přimkl se k Hospodinu, neodstoupil od něho, dbal na jeho přikázání, jak je Hospodin vydal Mojžíšovi. ⁷ A Hospodin byl s ním. Ve všem, co podnikl, měl úspěch. Vzbouřil se i proti králi asyrskému a nesloužil mu. ⁸ Vybil Pelištejce až po Gázu, dobyl jejich území, jak hlídkovou věž, tak opevněné město. ⁹ Ve čtvrtém roce vlády krále Chizkijáše, což byl sedmý rok vlády izraelského krále Hóšey, syna Élova, vytáhl Šalmaneser, král asyrský, proti Samaří a oblehl je. ¹⁰ Dobyli je koncem třetího roku. V šestém roce Chizkijášovy vlády, což byl devátý rok vlády izraelského krále Hóšey, bylo Samaří dobyto. ¹¹ Asyrský král vystěhoval Izraele do Asýrie a usadil jej v Chalachu a v Chabóru při řece Gózanu a v městech médských. ¹² To proto, že neposlouchali Hospodina, svého Boha, a přestupovali jeho smlouvu. Neposlouchali a nečinili nic z toho, co přikázal Mojžíš, služebník Hospodinův.

Milí bratři, milé sestry,

zázrak. Toto slovo mě napadlo při čtení příběhů krále Chizkijáše. Byl to totiž Boží zázrak, že na judský trůn konečně nastoupil zbožný král...

I. RODIČE KRÁLE CHIZKIJÁŠE

Chizkijáš začal vládnout po svém otci Achazovi. Přestože Achaz byl z pokolení krále Davida, choval se jako úplný pohan. Těch 16 let jeho vlády v jižním Izraeli muselo být utrpením pro hrstku Izraelců, kteří věrně sloužili Hospodinu. Jen letmo shrňme vládu Achaze, otce Chizkijášova. (viz 2Kr 16) Neposlouchal Hospodina. Sloužil cizím božstvům. Dokonce provedl svého vlastního syna ohněm. Nechal ho upálit! Zřejmě kvůli tomu, aby si naklonil cizí božstva na svou stranu.

Štěstí, že se nejednalo zrovna o Chizkijáše, mohli by lidé říct. My říkáme: Jednalo se o zásah Boží prozřetelnosti. O zvláštní Boží ochranu. Hospodin bděl nad Chizkijášem, aby ho za pár let uvedl na trůn po jeho zlém otci.

Dále: Achaz stavěl posvátná návrší. Věštil v Hospodinově chrámu z vnitřností zvířat. A nakonec se dal dohromady s asyrským králem, nejmocnějším člověkem tamního regionu. Místo toho, aby v čase ohrožení prosil o pomoc Hospodina, se spojil se samotným ďáblem. Jinak ani asyrského krále nazvat nemůžeme! Kvůli tomuto spojenectví vybrakoval poklady Božího domu. A protože se tomuto mocnému pohanskému králi chtěl zalíbit, přetvořil části jeruzalémského chrámu tak, aby to lépe odpovídalo asyrským zvyklostem. Svévole změnil dům, ve kterém se Hospodin kvůli svému lidu zabydlel. Těžko bychom hledali mezi judskými králi většího zloducha! Achazova smrt – a to myslím smrtelně vážně! – musela být požehnáním pro Judsko.

A po takovém králi nastupuje na trůn jeho syn Chizkijáš. Člověk, který vyrůstal vedle svého bezbožného otce. Zdravý rozum nám říká, že přece *jablko nepadá daleko od stromu. Jaký otec, takový syn.* Jenže – sláva Bohu! – v případě Chizkijáše tomu tak nebylo. Jak to?

No, všimli jste si, že Písmo zmiňuje také jméno Chizkijášovy matky? Jmenovala se **Abí, dcera Zekarjášova**. To zdaleka nebývá pravidlem ve vyprávěních o izraelských králich. Jestli se tedy někde malý Chizkijáš učil zbožnosti a víře v Hospodina, bylo to s největší pravděpodobností od své maminky. A možná také od svého dědečka.

Tak jako Timoteus, mladší spolupracovník apoštola Pavla, kterému Pavel píše:

- ⁵ *Připomínám si tvou upřímnou víru, kterou měla už tvá babička Lóis a tvá matka Eunike, a kterou máš, jak jsem přesvědčen, i ty. (2Tm 1:5)*
- ¹⁴ *Ty však setrvávej v tom, čemu ses naučil a o čem jsi přesvědčen. Víš, od koho ses tomu naučil. ¹⁵ Od dětství znáš svatá Písma, která ti mohou dát moudrost ke spasení, a to vírou v Krista Ježíše. (2Tm 3:14-15)*

Bratři a sestry, je to požehnání od Hospodina, když člověk může od malička už s mateřským mlékem sát také zbožnost své matky, svých rodičů. Ne každému se takové výsady dostane. A ne vždycky si toho dokážeme patřičně vážit. Ještě že nám Bůh dává dost času, abychom – třeba až na stará kolena – začali být vděční za naše předky. Za ty naše předky, kteří nás k víře v Krista vedli a byli nám dobrým vzorem zbožného života.

II. CHIZKIJÁŠ SE PŘIMKNUL K HOSPODINU

Král Chizkijáš nastoupil na judský trůn ve svých 25 letech. A vládl nad jižním Izraelem celých 29 let. Ale my se dnes zaměříme pouze na začátek jeho kralování. Jaký to byl král, bratři a sestry? Jaký to byl člověk? To úplně první, co nám vypravěč o Chizkijášovi předává, je jeho vztah k Hospodinu. Protože na tom Písmu záleží nejvíc. Ne na tom, jak velké bohatství nashromáždil. Ne na tom, jak rychle uměl převlékat různé politické kabáty. Ne na tom, jak velikou armádu dokázal postavit. Chizkijáš...

- ³ *Činil to, co je správné v Hospodinových očích, zcela jak to činil jeho otec David.*

Přiznám se bez mučení: Takové vysvědčení mu závidím! Kéž by toto jednou vyprávěli naši potomci o nás! A všimněte si: Bible v první řadě mluví o králových činech. Jednoduše řečeno: O tom, co dělal. Na jeho skutcích se totiž poznalo, zda skutečně patřil Hospodinu, zda v něj opravdu věřil. Dokonce je zde přirovnáván ke králi Davidovi. A to je ve Starém zákoně nejvyšší ocenění, jakého se izraelskému králi vůbec mohlo dostat. A aby té chvály nebylo málo, Písmo dokonce o Chizkijášovi prohlašuje, že:

- *Po něm už nebyl mezi všemi judskými králi žádný jemu podobný, ani mezi těmi, kteří byli před ním.*

To je síla! Ale hned dodejme, že královy zbožné činy pramenily z jeho víry. Z jeho hlubokého a autentického vztahu s Bohem Izraele. Co o něm říká biblický vypravěč?

- ⁶ *Přimkl se k Hospodinu, neodstoupil od něho, dbal na jeho přikázání, jak je Hospodin vydal Mojžíšovi.*

Přimkl se k Hospodinu... Není bez zajímavosti, že toto sloveso se poprvé objevuje v knize Genesis. V tom známém textu o manželství, o celoživotním spojení muže a ženy.

- *Proto opustí muž svého otce i matku a přilne (přimkne) ke své ženě a stanou se jedním tělem. (Gen 2:24)*

Jako se tedy muž a žena přimknou k sobě, srostou dohromady, stanou se jedním tělem, tak se připojil Chizkijáš k Hospodinu. A Hospodin k Chizkijášovi. Na celý život. Natrvalo. Nebo jako se moábská Rút přimkla k Noemi... (Rt 1:14) A také: Jako se ve vyprahlých ústech jazyk přilepí na patro... (Pl 4:4; Ez 3:26) Tak se Chizkijáš přilepil k Hospodinu. Tím naplnil příkaz Mojžíše, který kdysi vyzýval Boží lid:

- ⁵ *Hospodina, svého Boha, budete následovat a jeho se budete bát, budete dbát na jeho přikázání a poslouchat ho, jemu budete sloužit a k němu se přimknete. (Dt 13:5)*

Král Chizkijáš by tedy klidně mohl zpívat píseň, kterou jeho předek, slavný David, složil:

- ⁹ *Má duše přilnula k tobě, tvá pravice mě pevně drží. (Psa 63:9)*

No, nikdo samozřejmě netvrdí, že by Chizkijáš prožil bezchybný život. On chyboval. Čas od času dělal špatná rozhodnutí. Ale i těch se dopustil před Boží tváří. A litoval jich, když jej Hospodin napomínal. Byl to jistě hříšný člověk, který však od svého Boha nikdy neodešel. Neodvrátil se od něho. Byl s Hospodinem. *A Hospodin byl s ním*, jak výslovně tvrdí Bible.

Milí bratři, milé sestry, někdy si klademe otázky po Boží přítomnosti v našem životě. Čas od času přemýšlíme nad tím, jestli je Bůh s námi. Zda je pravdivý ten verš z proroka Jeremjáše, který v letošním roce provází náš sbor. Jestli při nás Hospodin stojí. Zda je nám skutečně nablízku.

Možná je to ale špatně položená otázka. Neměli bychom se spíš ptát, jestli my jsme Bohu nablízku? Zda jsme my k němu přilnuli celým srdcem? Skutečně jsme se k němu přimkli? Přilepili jsme se k němu jako žvýkačka na botu? Zavěsili jsme se na Hospodina, jako se dítě z lásky věší na své rodiče?

A vůbec: Na co se my vlastně lepíme? K čemu či ke komu se dokážeme přimknout? Co všechno nás v životě přitahuje? Co nás k sobě táhne? A to, co nás k sobě táhne, neodvádí nás od Hospodina? Nevzdaluje nás to od Boha? Pokud jsme se od našeho Pána vzdálili, bratři a sestry, přibližme se opět k němu. V tom nás podporuje třeba Jakub, bratr Pána Ježíše, svým typicky ostrým způsobem. Ten píše:

- ⁵ *Či myslíte, že nadarmo je psáno: 'Bůh žárlivě touží po duchu, kterého do nás vložil'? ⁶ Mocnější však je milost, kterou dává. Proto je řečeno: 'Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost.'* ⁷ *Podříd'te se tedy Bohu. Vzepřete se d'áblu a uteče od vás, **přiblížte se k Bohu a přiblíží se k vám.*** ⁸ *Umyjte si ruce, hříšníci, a očist'te svá srdce, lidé dvojí tváře!* ⁹ *Bědujte, naříkejte a plačte! Váš smích ať se obrátí v pláč a vaše radost v žal.* ¹⁰ *Pokořte se před Pánem, a on vás povýší.* (Jk 4:5-10)

III. CHIZKIJÁŠ ZLIKVIDOVAL MODLOSLUŽBU VE SVÉ ZEMI

Chizkijáš tedy činil to, co bylo správné v Božích očích... Dobře. Ale o co přesně šlo? Co konkrétně ten vladař vykonal? Především: Zlikvidoval modloslužbu ve své zemi. Zlikvidoval modloslužbu, kterou jeho bezbožný otec tak vášnivě podporoval. Chizkijáš...

- ⁴ ***Odstranil posvátná návrší, rozbil posvátné sloupy, skácel posvátný kůl, na kusy roztloukl bronzového hada, kterého udělal Mojžíš a jemuž až do oněch dnů Izraelci pálili kadidlo; nazvali jej Nechuštán.***

Král tedy učinil všechno pro to, aby lidé v jeho zemi přestali uctívat falešná božstva. Aby se vrátili k Hospodinu. Kvůli tomu pobořil pohanská místa a zničil pohanské předměty. Dokonce i toho bronzového hada, kterého kdysi Mojžíš – na Boží popud! – postavil na poušti. Mojžíš tehdy vztyčil bronzového hada, aby se každý Izraelec, kterého uštkl had, při pohledu na tuto napodobeninu hada uzdravil. To je zdrcující doklad toho, jací my lidé dokážeme být modláři! Věc, kterou Hospodin nařídil použít k záchraně lidu, nakonec lidé použili ke své duchovní záhubě. Uctívají tu bronzovou sošku jako svého boha místo Hospodina. Ještě že to duchovně střízlivý král Chizkijáš rozpoznal a bronzového hada po zhruba 600 letech zničil.

Bratři a sestry, my bychom si z tohoto krále měli vzít příklad. Příklad z jeho horlivosti pro uctívání Hospodina. Příklad z jeho touhy sloužit pouze Hospodinu. Samozřejmě my jsme v úplně jiné situaci, než byl tento král... Chizkijáš jako svrchovaný pán ve své zemi mohl ničit, bořit, plnit a srovnat se zemí všechno, co odvádělo lid od Hospodina. A nejen mohl... On přímo musel! To byla jeho povinnost. To byla jeho zodpovědnost jakožto Hospodinova krále.

IV. NAŠE SITUACE

Naše situace se od té královny liší především ve dvou bodech. **Za prvé:** My nemáme takovou moc, jakou měl Chizkijáš. Nezodpovídáme za celou naši zemi. Ale: Přece jen za něco či za někoho neseme zodpovědnost. Jednak každý sám za sebe. A potom někdy i za druhé lidi. Třeba rodiče za své děti, dokud jsou malé. Nebo muži za své ženy. Starší sboru za celé společenství. Takže: Všichni usilujme o to, aby z našeho života byla vymýcena modloslužba. Abychom sloužili Hospodinu. A jen jemu. A pokud nás Hospodin postavil do vedoucí pozice, pokud do naší péče svěřil druhé lidi, pak i za ně v tomto směru zodpovídáme.

Kdysi mně jedna maminka při předkřestní přípravě řekla, že svou dceru bude vychovávat ve svobodě. Pokud dcerka bude chtít jít do kostela, tak půjde. Pokud se bude chtít dívat na televizi, bude se dívat na televizi.

Snažil jsem se jí vysvětlit, že má za svou dceru, kterou chce nechat pokřtít, zodpovědnost před Bohem. Že má vést své dítě k poznání Boha a ke službě Bohu. A ne k životu po vzoru většinové společnosti. Žel to bylo tehdy úplně marné...

A teď ten **druhý bod**, ve kterém se od Chizkijáše lišíme. My nemůžeme odstraňovat modloslužbu stejným způsobem, jak to činil judský král. Chizkijáš svým poddaným zničil posvátná místa, zbořil posvátné objekty, spálil posvátné předměty. Používal k tomu jistě vojsko, kladiva, sekery a oheň.

Nás ale Kristus vede k duchovnímu boji. K duchovnímu ničení, boření a pálení. Pán Ježíš nás vede k likvidaci modlářství v našem srdci. Ovšem k tomu se naprosto nehodí ani kladivo, ani sekera, ani oheň, natožpak vojsko. Ke správnému nasměrování našeho srdce lidská síla nestačí. A už vůbec nepomůže jakýkoli nátlak či násilí. K tomu, aby lidské srdce patřilo Hospodinu, potřebujeme moc Ducha svatého, Boží slovo, modlitbu, trpělivost – a především notnou dávku lásky k našim bližním. Protože bez Ducha svatého, bez Písma, bez modlitby a bez lásky Kristovy nikdy modloslužbu nevymýtíme ani ze sebe, a už vůbec ne ze života těch, které nám Pán svěřil do péče. Jak nám připomíná apoštol Pavel:

- ³ *Jsmo ovšem jenom lidé, ale svůj zápas nevedeme po lidsku.* ⁴ *Zbraně našeho boje nejsou světské, nýbrž mají od Boha sílu bořit hradby. Jimi boříme lidské výmysly* ⁵ *a všechno, co se v pýše pozvedá proti poznání Boha. Uvádíme do poddanství každou mysl, aby byla poslušna Krista.* (2K 10:3-5)

V. CHIZKIJÁŠ SE ZBLÁZNIL?

A teď už jen v rychlosti: Co dál Chizkijáš učinil? Přerušil spojenectví s asyrským králem. Tedy pokud vztah kočky a myši můžeme nazývat spojenectvím...

- ***Vzbouřil se i proti králi asyrskému a nesloužil mu.***

Přestal se paktovat s ďáblem! Ukončil to nebezpečné a zároveň Hospodinem nepovolené spojenectví, které kdysi ze strachu uzavřel jeho otec Achaz. Že se to neobešlo bez smrtelných obtíží, o tom Písmo vypráví v dalších kapitolách. Chizkijáš musel vědět, že si to asyrský král nenechá líbit. Ale přesto to učinil! Z oddanosti k Hospodinu. On nechtěl sloužit pohanskému králi. On chtěl pracovat pro svého Boha! Ano, i my to známe. Někdy je prostě potřeba ukončit vztah s lidmi, kteří nás táhnou ke dnu, abychom mohli prohloubit společenství s naším Bohem. A to se nikdy bez obtíží neobejde.

A do třetice: Chizkijáš...

- ⁸ *Vybil Pelištejce až po Gázu, dobyl jejich území, jak hlídkovou věž, tak opevněné město.*

Bratři a sestry, to všechno se mu podařilo, protože Hospodin byl s ním. Muselo to být velmi těžké. A nebezpečné. Dokonce se zdá, že naprosto bláhové. Jen to shrňme: Odstraněním modloslužby si Chizkijáš musel proti sobě poštvat mnohé modloslužebníky. Přerušením paktu s nejsilnějším hráčem na tehdejší politickém poli, s králem asyrským, si z mocného rádoby přítele přes noc učinil úhlavního nepřítele. A vyhnáním Pelištejců jen podpořil nenávisť svých sousedů. Král blázen? Ano, blázen! Zbožný blázen! Blázen Boží! Blázen podobný každému, kdo se ve víře chytí ukřižovaného Krista. Blázen podobný každému, kdo začne ničit, bořit a kácet to, co mu brání v dobrém vztahu se svým Spasitelem.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, dej nám moudrost a rozhodnost. Moudrost k tomu, abychom rozpoznali především na našem vlastním životě, co nás od tebe odvádí, co nás svádí na scestí. A rozhodnost k tomu, abychom tyto zlé věci z našeho života odstranili. Prosíme tě i za naše blízké: Prozař je svým světlem, aby zatoužili po životě s tebou. Amen.*